

پنجشنبه 24 آبان 1397 - 7 ربیع الاول 1440 - 15 نوامبر 2018

تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجلس خبرگان (1358 ش)



تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجلس خبرگان (1358 ش)

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و برگزاری اولین انتخابات که منجر به تعیین نوع حکومت و تشکیل جمهوری اسلامی در ایران گردید، بحث راجع به تعیین قانون اساسی نظام در محافل مختلف گسترش یافت. در این مرحله با تیزی حضرت امام خمینی(ره)، پیش‌نویس قانون اساسی که پایه نظام جمهوری اسلامی ایران را بر آموزه‌ها و ارزش‌های حیات‌بخش اسلام به ویژه عدالت اجتماعی و جامعه توحیدی قرار داده، نگارش یافت و با تأکید آن حضرت، انتخابات مجلس خبرگان قانون اساسی در 12 مرداد 1358 برگزار گردید. این مجلس در 28 مرداد 1358 فعالیت خود را آغاز کرد تا این که پس از سه ماه تلاش و کوشش فوق‌العاده و کار پُر مسئولیت، تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را به انجام رساند. این قانون اساسی، در نهایت در دوازده فصل و یکصد و هفتاد و پنج اصل توسط خبرگان قانون اساسی مورد تصویب قرار گرفت. این قانون سپس در یک همه‌پرسی در 12 آذر 1358 به تأیید مردم مسلمان ایران رسید و بدین گونه، قانون اساسی تازه‌ای بر مبنای حقوق انسانی و اصول اسلامی تدوین و فصلی تازه در برابر قوانین اساسی کشورهای جهان گشوده شد. در سال 1368 بخش‌هایی از قانون اساسی پس از بازنگری در شورای بازنگری قانون اساسی و برگزاری همه‌پرسی، به اجرا درآمد.

رحلت فیلسوف شهیر "سید محمد حسین طباطبائی" صاحب تفسیر شریف "المیزان" (1360 ش)

علامه سید محمد حسین طباطبائی در سال 1281 ش برابر با 1321 قمری در تبریز متولد گردید و در 5 سالگی مادر و در 9 سالگی پدرش را از دست داد. در همان زمان علاوه بر فراگیری قرآن مجید و کتاب‌های متداول روز و خوش‌نویسی، به تحصیل مقدمات عربی روی آورد و در 23 سالگی عازم نجف اشرف گردید. علامه، طی یازده سال اقامت در نجف از محضر عالمان نامداری همچون میرزای نایینی، سید ابوالحسن اصفهانی، محمد حسین غروی، اصفهانی و میرزا علی آقا قاضی‌الطباطبائی استفاده‌های فراوان برد و مدارج علمی و کمالات اخلاقی را پیمود. وی پس از آن به مدت ده سال در تبریز اقامت گزید و سپس در سال 1325 ش راهی شهر قم شد. علامه از آن پس با درک نیاز حوزه به تفسیر و فلسفه، به تدریس این دو پرداخت و در این دو رشته مقام شامخی به دست آورد. علامه طباطبائی همزمان با تدریس، از تالیف آثار گرانبها و سودمند غفلت نورزید و کتب متعددی را به رشته تحریر درآورد که اصول فلسفه و روش رئالیسم در 5 جلد، بدایة الحکمه، نهایة الحکمه، وحی یا شعور مرموز، علی(ع) و فلسفه الهی و حاشیه بر اسفار صدرالدین شیرازی و... از آن جمله‌اند. اما مهم‌ترین اثر علامه، تفسیر المیزان نام دارد، این کتاب شریف که اصل آن به زبان عربی و در بیست جلد تالیف گردیده بارها از سوی ناشران داخلی و خارجی به زبان‌های عربی و فارسی چاپ و منتشر شده است. استاد شهید مرتضی مطهری در مورد این تفسیر می‌گوید: "کتاب تفسیر المیزان، یکی از بهترین تفاسیری است که برای قرآن مجید نوشته شده است و می‌توان ادعا کرد بهترین تفسیری است که در میان شیعه و سنی از صدر اسلام تا امروز نوشته شده است." علاوه بر تالیفات متعددی که از علامه طباطبائی به یادگار مانده است، شاگردان فاضلی در حلقه درس ایشان مراتب کمال علمی را پیموده و منشاء خدمات فراوانی شده‌اند. حضرات آیات و دانشمندان فرهیخته‌ای از قبیل شهید مرتضی مطهری، شهید سید محمد حسینی بهشتی، امام موسی صدر، ناصر مکارم شیرازی، شهید دکتر محمد مفتاح، شهید علی قدوسی، یحیی انصاری شیرازی، شهید سید محمد علی قاضی طباطبائی، سید عبدالکریم موسوی اردبیلی، محمد تقی مصباح یزدی، ابراهیم امینی، حسین نوری همدانی، حسن حسن‌زاده آملی، عبدالله جوادی آملی، سید مهدی روحانی و ده‌ها عالم فرزانه در طی سال‌ها حضور در محضر پرفیض استاد، خوشه‌های خرم معرفت علامه بوده‌اند. علامه سید محمد حسین طباطبائی سرانجام در صبح یکشنبه 24 آبان 1360 ش برابر با هجدهم محرم 1402 ق پس از یک هفته بیماری، دارفانی را در هشتاد سالگی وداع نموده و به دیار باقی شتافت. مزارش در کنار حرم حضرت معصومه(س) زیارتگاه عاشقان و شیفتگانش می‌باشد. همزمان با یکصدمین سال تولد ایشان، همایش ملی میزان حکمت در دی ماه 1381 در محل سالن همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد و شخصیت علمی این مفسر فرزانه، گرامی داشته شد. تولد "طه حسین" نویسنده و ادیب شهیر مصری (1889م)

دکتر طه حسین، ادیب و محقق معاصر مصری در 15 نوامبر سال 1889م در روستایی در مصر علیا به دنیا آمد. وی در کودکی بینایی خود را از دست داد، اما با هوش سرشاری که داشت به تحصیل پرداخت و تا سال 1918م از دانشگاه‌های مصر و سوربن فرانسه درجه دکترای ادبیات گرفت. وی سپس به فعالیت‌های فرهنگی پرداخت و خدمات فراوانی در زمینه علم و ادب انجام داد که تأسیس دانشگاه‌های اسکندریه و اسیوط در مصر از آن جمله

است. وی در سال 1950، وزیر فرهنگ مصر شد و تعلیمات رایگان دوره‌های ابتدایی و متوسطه را برقرار کرد. علاوه بر این، تأسیس انیستیتوی تحصیلات اسلامی در مادرید اسپانیا و ایجاد کرسی در شهر نیس فرانسه و تأسیس مدرسه زبان‌های مختلف در قاهره، تحت نظر او صورت گرفت. به علاوه وی در مقام یک شخصیت مورد اعتماد در جامعه ادبی جهان عرب، با مدعیان روشن‌فکری و نویسندگان ناسیونالیسم عرب به مقابله برخاست. به نظر وی آثار علمی و ادبی برجای مانده از صدر اسلام تاکنون، اگرچه به زبان عربی است، اما فرهنگ اسلامی به حساب می‌آید نه اندیشه قوم عرب. طه حسین در سال 1955م به ریاست انجمن رجال و ادب مصر انتخاب شد و در سال بعد به عضویت شورای عالی ادب و هنرهای زیبای مصر منصوب گردید. این ادیب مصری هم‌چنین عضو فرهنگستان‌های ادبی و تاریخی پاریس، مادرید، مایانس آلمان، دمشق، تهران، بغداد و ژنوا بود. از طه حسین بالغ بر هفتاد جلد کتاب باقی مانده که تاریخ ادبیات عرب، در حاشیه سیره نبوی در 3 جلد، رنگارنگ و الایام از آن جمله است که به زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است. وی در اثر داستانی خود به نام رؤیاهای شهرزاد به صورت کنایه‌آمیز به پادشاهان و حکام پند می‌دهد که لازم است در حفظ منافع رعایا و زیردستان بکوشند و اگر از انجام وظایفی که برعهده دارند سر باز زنند، حقوق خود را نیز از دست می‌دهند. طه حسین در کتاب الایام که به زبان فارسی نیز تحت عنوان "آن روزها" ترجمه شده ضمن پرداختن به زندگی‌نامه خود، به جایگاه فرهنگ، تضاد فرهنگ سنتی و مدرن و جایگاه شعر و ادب در راهنمایی اهل معنی پرداخته است. طه حسین نوشته‌های فراوان دیگری هم دارد که در آنها اندیشه‌های خود را درباره سفرهای خود به اروپا و مطالعات درباره ادبیات یونان و روم بیان می‌دارد. طه حسین علاوه بر تسلط به زبان و ادبیات عربی و فرهنگ اسلامی، به علوم باستانی و تاریخ روم یونان و قرون وسطی و فلسفه جدید علاقه می‌ورزید. وی هم‌چنین زبان یونانی و لاتینی را آموخت و در زبان و ادبیات فرانسوی استادی یافت و از وسعت دانش بی‌نظیری بهره‌مند گشت. طه حسین به سبب همت شخصی و حوادث و دشواری‌های زندگی و پشتکار و اراده، شخصیتی جهانی و ممتاز یافته و در ادبیات معاصر عرب، از برجستگی خاص برخوردار گشته است. دکتر طه حسین به تاریخ 1973م در 84 سالگی در مصر درگذشت. درگذشت "یوهان کپلر" ستاره شناس و منجم بلند آوازه آلمانی (1631م)

یوهان کپلر، دانشمند و ستاره‌شناس معروف آلمانی در 16 مه سال 1571م در آلمان به دنیا آمد. از آغاز جوانی، شراره علم طلبی او هر روز بیشتر زبانه می‌کشید. از این رو علی‌رغم چشمان آسیب دیده، ضعف جسمانی و دست‌های از کار افتاده، وارد دانشگاه شد و به مطالعات نجومی پرداخت. علاقه به ریاضیات، علوم فیزیک و مکانیک، او را چنان جذب خود ساخت که پس از فراگیری آنها با پشتکار فراوان، در 23 سالگی به استادی اخترشناسی منصوب گردید. کپلر ریاضی‌دانی توانا بود که هم مایه پیشرفت را داشت و هم شکیبایی بیش از حد. او در سال‌های نخست کار، طرفدار این نظریه بود که خورشید مرکز منظومه شمسی است. اما از 20 سالگی بدون وقفه و خستگی، سال‌ها به کار تحقیقی و مطالعه در احوال ستارگان و سیارات پرداخت. کپلر پس از ده سال تلاش، در سال 1609، قوانین حرکت سیارات را پیدا کرد و در مورد حرکت وضعی و انتقالی گرات، سه قانون مهم را کشف نمود. قانون اول او مبنی بر بیضی بودن مدار حرکت سیارات به دور خورشید، راهنمایی مهم، در تدوین اصول پرتاب ماهواره‌های امروزی می‌باشد. کپلر ثابت کرد که نه تنها مسیر حرکت سیاره‌ها به دور خورشید بیضی است، بلکه براساس قانون دوم کپلر هر سیاره حین گردش در روی مدار، مرتباً سرعتش را تغییر می‌دهد. به این معنی که هرگاه سیاره به خورشید نزدیک می‌شود، بر سرعتش اضافه می‌گردد. کپلر در قانون سوم خود می‌گفت: زمان گردش کامل سیاره‌هایی که به خورشید نزدیک‌ترند، کمتر از سیاره‌هایی است که از خورشید دورند. این نظرات و به ویژه نظریه حرکت سیاره‌ها، در آن زمان با مخالفت فراوانی مواجه گردید و کپلر به سختی مورد حمله قرار گرفت. کپلر سرانجام نوشته‌هایش را منتشر کرد و در انتظار ماند تا شاید با گذشت زمان، پیشرفت دانش بشری پرده از روی واقعیت بردارد. کپلر در بسیاری از رشته‌های علمی، مطالعات جالب و ارزنده‌ای انجام داده است. او با مطالعه نور، موفق به کشف قوانین شکست و انکسار نور شد و برای اولین بار، اساس تلسکوپ نجومی را بنیاد نهاد. وی هم‌چنین نظریه‌های مهمی در مورد نیروی جاذبه زمین و چگونگی جزر و مد دریاها داشته است. کپلر با تحقیقات عمیق خود، اخترشناسان و ریاضی دانان روزگار خود را به تحسین خود واداشت. یوهان کپلر تا آخر زندگی دست از پژوهش‌های علمی برنداشت تا این‌که در 15 نوامبر 1631م در 60 سالگی درگذشت. کپلر به زودی پس از مرگ از خاطره‌ها رفت و هیچ‌کس آثار او را مطالعه نمی‌کرد. ولی دوران افتخار او در قرن‌های هفدهم و هجدهم که دانشمندان به آثار او روی آوردند آغاز شد و شهرتش را عالم‌گیر نمود.